

Dosarul nr. 3r-43/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. D. Tricolici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Mariana Pitic

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Valentina Cușnir,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Cușnir împotriva Comisiei de Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de petiționar, anularea răspunsului și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Valentina Cușnir a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La data de 16 august 2016 Valentina Cușnir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei de Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de petiționar, anularea răspunsului și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea depusă de către Valentina Cușnir, ca tardivă.

La data de 16 martie 2018 Valentina Cușnir a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Valentina Cușnir împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost acordat termen de 15 zile din data recepționării încheierii, pentru depunerea, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate; a fost explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită; a fost fixată ședința de judecată pentru data de 20 iunie 2018, ora 10:00 pentru soluționarea chestiunii privind primirea cererii de apel.

La data de 04 iunie 2018 Valentina Cușnir a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate în partea ce ține de constatarea greșită de către instanța de apel a datei adresării cu cerere de chemare în judecată.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost restituit recursul declarat de Valentina Cușnir ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 19 septembrie 2018 Valentina Cușnir a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri de admitere a recursului ca fiind declarat în termen.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Valentina Cușnir.

La data de 02 iunie 2018, Valentina Cușnir, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel suplimentară, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Valentina Cușnir pe motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la 18 aprilie 2018 în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, nu a depus apel motivat în termen, până la data de 04 iunie 2018.

La data de 10 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Valentina Cușnir a declarat recurs împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului, Valentina Cușnir a indicat că instanța de apel greșit a concluzionat că dînsa nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă la data de 18 aprilie 2018, deoarece încheierea dată a recepționat-o la data de 18 mai 2018 și la 02 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal a depus cererea de apel suplimentară motivată.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea instanței de apel este emisă la 13 noiembrie 2018, însă la actele cauzei lipsesc date prin care s-ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus la 10 decembrie 2018 în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind recursul și actele administrate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Iar, art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă prevede că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu prevederile art. 368 Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Din materialele cauzei rezultă că la 16 martie 2018 și la 20 martie 2018, Valentina Cușnir, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.74, 78, vol. II).

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Valentina Cușnir, împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost comunicat apelantei Valentina Cușnir despre necesitatea depunerii unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, stabilind un termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate (f.d.82-83, vol II).

Nefiind de acord cu încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău Valentina Cușnir la 04 iulie 2018 a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate în partea ce ține de constatarea greșită de către instanța de apel a datei adresării cu cerere de chemare în judecată.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost restituit recursul declarat de Valentina Cușnir ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 02 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, înregistrat de instanța de apel la 05 iunie 2019, apelanta Valentina Cușnir, a depus apel motivat împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La caz, Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Codul de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul menționează că încheierea din 18 aprilie 2018 prin care nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Valentina Cușnir împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost expediată în adresa apelantei Valentina Cușnir, cu înștiințarea (citația) despre data și ora ședinței de judecată din

20 iunie 2018, ora. 10.00 (f.d.89) și recepționată la data de 18 mai 2018, conform avizului de recepție (f.d.131, vol. II).

Colegiul precizează că, neajunsurile actului procedural, în speță, prezentarea cererii suplimentare de apel cu motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul puteau fi înlăturate în termenul indicat de instanța de apel, adică în termen de până la 04 iunie 2018 și urma a fi depus prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Pe cale de consecință, prin încheierea din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituit apelul depus de Valentina Cușnir, deoarece apelanta nu ar fi înlăturat în termen neajunsurile admise la depunerea apelului.

În contextul dat, Colegiul consideră ca fiind corectă soluția instanței de apel din încheierea emisă la 13 noiembrie 2018 privind restituirea cererii de apel depuse de Valentina Cușnir.

La acest capitol, Colegiul reține art. 112 alin. (4) Codul de procedură civilă care prevede că, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În această ordine de idei, nu poate fi reținut argumentul recurentei Valentina Cușnir precum că cererea de apel motivată au fost expediate în adresa Curții de Apel Chișinău prin intermediul oficiului poștal la data de 02 iunie 2018 – în termenul stabilit de instanță pentru lichidarea neajunsurilor, deoarece, neajunsurile urmau a fi lichidate până la data de 04 iunie 2018 și nemijlocit prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, iar cererea de apel motivată a fost înregistrată în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău la data de 05 iunie 2018 or, Codul de procedură civilă prevede expres consecințele neînlăturării neajunsurilor indicate de către instanță, și anume restituirea cererii de apel.

Dat fiind cele stabilite, se reiterează că restituirea apelului declarat de Valentina Cușnir a fost legală și întemeiată.

În acest context, instanța de recurs conchide că recurenta s-a folosit cu rea-credință de drepturile procedurale, or recepționând încheierea instanței de apel din 18 aprilie 2018, de a nu da curs cererii de apel, urma să depună apelul motivat nemijlocit în sediul instanței de apel pentru a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea apelului motivat, în termenul stabilit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (*cauza Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009 și cauza Perez de Rada Cavanilles vs Spania din 28 octombrie 1998*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Valentina Cușnir.

Se menține încheierea din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Cușnir împotriva Comisiei de Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de petiționar, anularea răspunsului și repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru